

עפ"ג 10371/02/16 - א' ר' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 10371-02-16 ר' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופטת אסתר נחליאלי-חיאט
המערער: א' ר'
נגד
המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

1. המערער הורשע על סמך הודייתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, הכולל שני אישומים. המתלוננת בשני האישומים היא אשתו. נכון להיום השניים מצויים בהליך גירושין.

כרונולוגית האישום השני הוא הראשון מבחינת סדר הדברים שעל כן נפתח בו.

על-פי האמור באישום השני, בתאריך 22.2.13 על רקע מריבה הנוגעת לחתונה של חברת המתלוננת, תקף המערער את המתלוננת בכך שאחז בצווארה, היכה אותה בראשה, הפיל אותה לרצפה ובעט בה. באישום הנוסף (האישום הראשון) מיוחסות למערער לא פחות מ- 4 עבירות. על-פי האמור בו:

בעקבות וויכוח בינו לבין המתלוננת, תקף אותה המערער בכך שזרק לעברה שני בקבוקי מים ופגע בה. שמא לא הבינה המתלוננת את המסר, תקף אותה המערער פעם נוספת בכך שנתן לה שני אגרופים ברגליה. המתלוננת הלכה לחדר השינה או אז הלך המערער אחריה, תפס אותה בידה, ניער אותה והפיל אותה על המיטה. המתלוננת ברחת פעם נוספת, הפעם לחדר האמבטיה כשהיא נועלת את הדלת כדי למנוע מהמערער להיכנס. גם עובדה זו לא היוותה מחסום, לא פיזי ולא מוסרי בפניו של המערער, המערער פרץ את הדלת, פגע בראשה ואפה של המתלוננת מספר פעמים, גרם לה דימום באף, כאבים ביד ובעורף. ושמא עדיין לא הבינה המתלוננת את המסר, חרף האירועים, הוסיף המערער איום מילולי לתקיפה הפיזית ואמר לה: **"חכי ותראי מה אני אעשה לך, בערב זה הסוף שלך"**.

כאמור למערער יוחסו 4 עבירות: איומים, היזק במזיד, תקיפה סתם - בן זוג ותקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג.

2. בבית משפט קמא הגיעו הצדדים להסדר טיעון שמכוחו תוקן כתב האישום. העובדות שפורטו לעיל משקפות את כתב האישום המתוקן. המערער הופנה, אף זאת לפי הסדר הטיעון, לקבלת תסקיר. בסוף הדרך היו בפני בית משפט קמא 4 תסקירים. בית המשפט נענה לבקשות שירות המבחן להמשיך ולעקוב עמוד 1

אחרי המערער. התסקירים, ובמיוחד האחרון שבהם מהווים נדבך חשוב בהחלטת בית משפט ובדיעבד בהחלטתו, ונשוב אליהם בהמשך. בית המשפט קבע כי מדובר במעשים חמורים: זכאית כל אישה בביתה, שהוא גם מבצרה, לבטחון. על הענישה לשדר מסר חד וברור. אלימות במשפחה תוביל על דרך הכלל לתגובה עונשית קשה תוך הסגת מידת הרחמים מפני מידת הדין.

3. על רקע האמור לעיל ובהינתן הנסיבות הקונקרטיות שפורטו קבע בית המשפט שני מתחמים:

באשר לאירוע הראשון (האישום השני) נקבע מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין שנת מאסר. בגין האירוע נשוא האישום הראשון שהוגדר כאירוע מתגלגל, נקבע מתחם ענישה הנע בין 6 לבין 18 חודשי מאסר בפועל כעונש עיקרי.

4. באשר למיקומו של המערער בתוך המתחמים:

לענין זה ציין בית המשפט את הפרטים שעלו מתסקיר שירות המבחן. המערער נשוי פעם שניה, יש לו שני ילדים, אחד מהם ילד משותף לו ולמתלוננת, למערער הרשעה אחת קודמת בגין עבירה של חבלה במזיד ברכב שאותה ביצע ב- 2011 מדובר במאסר ראשון עבורו, הוא נטל אחריות למעשיו. בית המשפט ייחס משקל גם לחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות ועד היום ולפיכך, קבע כי העונש יינתן בשליש התחתון של כל אחד מהמתחמים שנקבעו על-ידו.

על המערער הוטלו העונשים הבאים:

8 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

מאסרים על תנאי לתקופות משתנות בהתאם לעבירות שמדובר בהן.

כמו-כן חויב המערער לחתום על התחייבות בסך 2,000 ₪ שלא יעבור עבירות אלימות או עבירות נוספות כמפורט בגזר הדין.

על גזר הדין הערעור בפנינו.

5. הסנגור טוען כי היה מקום להסתפק במקרה זה במאסר שלא ירוצה מאחורי סורג וברית, אלא בעבודות שירות.

על אלה שם הסנגור את הדגש:

עבור המערער זה מאסר ראשון ויש משמעות רבתי לנתון זה. מאסר עלול להוות עבורו טראומה קשה. המערער מצוי כרגע בהליך גירושין נורמטיבי ותקין מול המתלוננת. הסנגור הגיש לנו לענין זה מכתב של המתלוננת שבו היא מציינת כי אכן הם מצויים בתהליך גירושין. המתלוננת הביעה במכתב את דעתה כי, מסגרת טיפולית אינטנסיבית תועיל למערער יותר מאשר שליחתו לריצוי מאסר מאחורי סורג וברית.

המערער השתלב בטיפול בקבוצת גברים שעוסקת בטיפול בשליטה בכעסים במרכז לטיפול ומניעת אלימות במשפחה בר"ג. למערער שני ילדים. פרנסתם תיפגע, שלא לדבר על עולמם שייפגע. ולו בשל הילדים - יש מקום להקל בענישה. הסנגור הפנה לפסיקה שבה הוטלו בנסיבות דומות עונשים קלים יותר.

המערער עצמו נשא דברים שתמציתם חזרה על הדברים שנאמרו מפי הסנגור.

התביעה מטבע הדברים תומכת במסקנתו של בית משפט קמא ומסיבה את תשומת הלב לחומרת העבירות ולעובדה שמדובר בשני אירועים שונים, כל אחד מהם בעל רכיבי חומרה שונים.

דין והכרעה

6. שמענו באורך רוח את טיעוני הצדדים ודעתנו היא כי אין מקום להתערב בענישה.

נתחיל במעשים שמדובר בהם:

כל אחד משני האישומים חושף התנהלות בעייתית, אלימה וחסרת מעצורים. כאמור, באישום השני מדובר בכך שהמערער תפס בצווארה של המתלוננת, לא צריך דמיון רב כדי להבין מה עלול היה לקרות אם הלחץ המופעל היה מעט חזק יותר. לצערנו, המציאות מוכיחה כי המרחק בין סיום האירוע האלים בדרך שבה הסתיים במקרה הנוכחי, לבין תוצאה שהיא טרגדיה של ממש הוא מרחק של מה בכך: לעתים, לידיים הנשלחות דינמיקה משל עצמן. אנו רואים בחומרה רבה אלימות שמתבטאת בתפיסה בצוואר.

באשר לאישום הראשון:

לא בכדי הארכנו בפירוט העובדות המדברות בעד עצמן. מדובר הן באלימות קשה כלפי המתלוננת, והן באלימות כלפי הרכוש. כאמור המתלוננת הגיפה את דלת חדר האמבטיה אלא שבכך לא היה מעצור, תרתי משמע, בפני המערער, הוא פרץ את הדלת והמשיך בתקיפה הקשה של המתלוננת שהחלה עוד קודם לכן. לכל אלה התווספו איומים, שנועדו להבהיר למתלוננת כי האירוע לא הסתיים באותו רגע, אלא: "תראי בערב".

7. מה נוכל להוסיף שלא נאמר על הצורך להילחם באלימות, במיוחד אלימות במשפחה. לרוע המזל, מדובר במאבק סיזיפי, בנגע מכוער ששב ומרים ראשו בכל פעם מחדש.

התביעה הפנתה אותנו לפסק דין של בית המשפט העליון שבו נאמר, בין היתר: **"על בית המשפט להציב נורמה ברורה וחד משמעית שלפיה, אדם הנוטל לעצמו את החירות לנקוט בדרכי אלימות כלפי אשתו, ישלם על מעשיו בשלילת חירותו"**.

הדברים ברורים ואינם טעונים פרשנות.

8. הרכיב הנוסף אליו אנו רואים להתייחס עניינו תסקירי שירות המבחן והתמונה העולה מהם:

כאמור, בית משפט קמא קיבל 4 תסקירים. התסקיר הראשון הוא מ- 29.12.14 והאחרון הוא מ- 24.12.15. ניתן היה לצפות כי התסקיר האחרון המסכם תקופה ארוכה שבה היה המערער בטיפולו של שירות המבחן, ישקף תהליך שיקומי של ממש, הבנה של ממש למשמעות מעשיו, נטילת אחריות וגילוי בפועל של נכונות לעלות על פסי התנהגות שונים לחלוטין.

לרוע המזל, התמונה מהתסקיר האחרון עומדת בהיפוך גמור למה שניתן היה לצפות. שירות המבחן ציין בתסקיר זה, בין היתר כדלקמן: **"אנו התרשמנו כי א' התנהל בקשר הזוגי מתוך צרכי שליטה גבוהים, שקיימת נטיה להנמיך את בת הזוג וקושי לראות את צרכיה. ניכרת נטייתו להשליך את האחריות לקשייהם הזוגיים עליה לצד קשייו לבחון באופן ביקורתי את דפוסי התנהגותו הבעייתיים והאלימים**

והשלכותיהם".

עוד אמר שירות המבחן כי: "...אנו מעריכים כי כיום קיימים גורמי סיכון... בנוסף א' אינו לוקח חלק בתהליך טיפולי שרואה עצמו כקורבן לנסיבות ואינו מסוגל לראות את האחר ועסוק בכעס כלפי אשתו ובני משפחתו... בעל עמדות נוקשות, עסוק בצרכיו, מבוצר בעמדותיו...".

גם לענין זה אין לנו אלא לומר שהדברים בהירים ולמרבית הצער, חדים ונוקבים.

אם זוהי התמונה אחרי שנה של מעקב ופיקוח של שירות המבחן, קשה לשאוב ממנה עידוד, כפועל יוצא מכך ניתן להבין מדוע סבר בית משפט קמא כי יש צורך בענישה מאחורי סורג ובריח. מקובלים עלינו המתחמים שקבע בית משפט ומקובלת עלינו גם התוצאה הסופית שמשקללת נכונה מתחמים אלה. 8 חודשי מאסר בפועל, הוא עונש מידתי וראוי שאינו מצדיק התערבות של ערכאת הערעור.

הערעור נדחה.

ניתן והודע היום ו' אדר ב' תשע"ו, 16/03/2016 במעמד הנוכחים.

אסתר נחליאלי-חיאט,
שופטת

ג'ורג' קרא, ס"נ

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד